

CENTRUM WEST

**JAARVERSLAG
2010-2011**

Inhoud

1. INLEIDING.....	1
2. DE SITUATIE VAN WERKSTUDENTEN AAN DE UNIVERSITEIT ANTWERPEN	3
2.1 Werkstudententrajecten aan de Universiteit Antwerpen	3
<i>2.1.1 Huidige erkende werkstudententrajecten.....</i>	<i>3</i>
<i>2.1.2 Perspectieven.....</i>	<i>3</i>
2.2 De registratie van werkstudenten.....	4
<i>2.2.1 De registratie aan de Universiteit Antwerpen.....</i>	<i>4</i>
<i>2.2.2 Registratie volgens de normen van de Databank Hoger Onderwijs (DHO).....</i>	<i>6</i>
<i>2.2.3 Perspectieven van registratie voor de volgende jaren.....</i>	<i>6</i>
3. PLANNING, ACTIVITEITEN EN EVALUATIE VOOR 2010-2011	
EN PERSPECTIEVEN VOOR DE VOLGENDE JAREN	7
3.1 Het uittekenen en optimaliseren van specifieke	
werkstudententrajecten (blended learning)	7
<i>3.1.1 PARA en PAVO Rechten Antwerpen.....</i>	<i>8</i>
<i>3.1.2 Werkstudententraject Sociaal werk en Sociologie.....</i>	<i>9</i>
<i>3.1.3 TEW - een werkstudententraject in de opleiding Organisatiebeleid (schakelprogramma).....</i>	<i>10</i>
<i>3.1.4 Opleidings- en onderwijswetenschappen.....</i>	<i>10</i>
<i>3.1.5 Verpleeg- en vroedkunde.....</i>	<i>12</i>
<i>3.1.6 Andere.....</i>	<i>12</i>

3.2 Integratie aanbod Open Universiteit in opleidingen voor werkstudenten	12
3.3 Ondersteuning van werkende studenten	13
<i>3.3.1 Website.....</i>	<i>13</i>
<i>3.3.2 Permanentie en individuele ondersteuning studenten</i>	<i>14</i>
<i>3.3.3 Nieuwsbrief.....</i>	<i>16</i>
<i>3.3.3 Brochures, flyers en folders.....</i>	<i>16</i>
<i>3.3.4 Contactavonden en contactpersonen.....</i>	<i>16</i>
<i>3.3.5 Workshops.....</i>	<i>17</i>
<i>3.3.6 Boekenservice.....</i>	<i>17</i>
3.4 Interne en externe belangenbehartiging van werkende studenten	18
<i>3.4.1 Aandachtsbeleid naar universitaire diensten.....</i>	<i>18</i>
<i>3.4.2 Werkstudenten vertegenwoordigd in beleidsorganen Universiteit Antwerpen</i>	<i>19</i>
<i>3.4.4. Samenwerking met externe partners.....</i>	<i>20</i>
<i>3.4.4. Samenwerking met internationale partners.....</i>	<i>20</i>
3.5 Duurzame verankering in de universitaire structuren	20
4. PERSONEEL.....	21
4.1 Medewerkers	21
4.2 Bijscholing en vorming	21
5. BESLUIT.....	23
6. BIJLAGEN	24

1. Inleiding

Het aantal werkstudenten neemt elk jaar toe. Veel mensen koesteren een ambitie, een droom, een verlangen. Vaak stoppen zij hun studiedroom een lange tijd weg, maar ergens blijft hij aanwezig in hun achterhoofd. Na een tijdje besluiten velen concreet werk te maken van hun ambitie (opnieuw) te studeren. Een aantal uitspraken van nieuwe werkstudenten op een rijtje:

“Ik doe het werk van een master en ben erg competent, maar wordt betaald als een bachelor. Dat vind ik onrechtvaardig.”

“Ik heb er altijd van gedroomd om in de advocatuur te stappen. Mijn dochtertje is nu iets ouder en ik...ik ga mijn droom najagen!”

“Ik behaalde een professionele bachelor in het sociaal werk. Ik doe mijn werk zeer graag en ging nog nooit met tegenzin werken, maar ik mis iets. Doorgroeimogelijkheden, een grotere financiële vergoeding, op gelijke voet staan met collega's... Een academische master kan mijn loopbaan meer perspectief geven.”

“Ik werk al enkele jaren in een financiële instelling. Ik doe het werk best graag, maar ben er niet door gepassioneerd. Die passie ligt bij film. Ik heb besloten mijn hart te volgen, ik ga doen wat me echt interesseert.”

Werkstudenten willen hun droom najagen, maar worden tegelijkertijd geconfronteerd met het leven van alledag: een job, een gezin, sociale contacten, hobby's... De meerderheid van de werkstudenten kiest voor deeltijds studeren en stippelt een geïndividualiseerd studieprogramma uit. Hoe dan ook is het voor elke werkstudent een behoorlijk vermoeiend traject. Het zoeken naar een gezond en haalbaar evenwicht tussen werken en studeren is niet vanzelfsprekend. Soms is er sprake van een wankel evenwicht en moet de werkstudent zijn traject bijstellen of een aantal vakken opnieuw afleggen.

Voor een werkstudent kan de weg naar een diploma dus lang en hobbelig zijn. Centrum WeST wil deze weg vergemakkelijken en samen met docenten en andere universitaire diensten een aantal obstakels wegnemen.

Hiertoe volgt Centrum WeST de beleidsplannen rond levenslang leren op en formuleert adviezen aan het Departement Onderwijs. Via de website en tijdens intakegesprekken worden toekomstige werkstudenten zo breed mogelijk geïnformeerd over alle aspecten van de combinatie van werk en studie. In een aantal opleidingen hebben werkstudenten bijvoorbeeld de mogelijkheid om een aantal opleidingsonderdelen te volgen via blended learning. De avondstudenten kunnen gebruik maken van een gratis parking en een boekenservice na de gewone werkuren. Centrum WeST biedt ook een aantal voorbereidende workshops aan voor nieuwe werkstudenten. In de werkgroep Werken en Studeren toetst Centrum WeST tal van initiatieven, die de combinatie van werk en studie kunnen vereenvoudigen.

De huidige werking van Centrum WeST is gegroeid uit een aantal innovatieprojecten gericht op het ontwikkelen van programma's voor werkstudenten, die de Universiteit Antwerpen in 2006 opstartte. Dankzij de financiële middelen van het Aanmoedigingsfonds staat Centrum WeST sinds 2008 "als één man" achter de ambities van werkstudenten uit alle opleidingen van de Universiteit Antwerpen.

Miek Rijbosch, Sabine De Vriendt, Saskia Van Den Bogaert en Kim De Roover

2. De situatie van werkstudenten aan de Universiteit Antwerpen

2.1 Werkstudententrajecten aan de Universiteit Antwerpen

2.1.1 Huidige erkende werkstudententrajecten

De Universiteit Antwerpen heeft een lange traditie in het aanbieden van werkstudententrajecten.

In de jaren tachtig ontstonden de avondopleidingen voor Rechten, Sociologie, Wijsbegeerte en Toegepaste Economische Wetenschappen. Op dit ogenblik bestaan er enkel nog **avondopleidingen voor bachelor en master Wijsbegeerte en voor bachelor, schakelprogramma en master Rechten.**

Ondertussen kwamen de **schakelprogramma's en masters verpleeg- en vroedkunde en onderwijs- en opleidingswetenschappen** erbij. Deze opleidingen richten zich tot werkstudenten en zijn dan ook als werkstudententrajecten geconcipieerd, voornamelijk op basis van begeleide zelfstudie. De **schakelprogramma's en masters sociologie en sociaal werk** organiseren een blended learning traject voor werkstudenten.

De 13 bovengenoemde opleidingen zijn sinds september 2009 erkend als werkstudententrajecten door de Vlaamse overheid.

2.1.2 Perspectieven

In 2010-2011 werd bij een aantal andere opleidingen afgetoetst in hoeverre zij interesse hebben om specifieke werkstudententrajecten te organiseren: o.a. het schakelprogramma organisatie en management (TEW), de opleiding milieuwetenschappen en een aantal modules uit de master / PAVO rechten.

2.2 De registratie van werkstudenten

2.2.1 De registratie in 2010-2011 aan de Universiteit Antwerpen

Tot aan het begin van het academiejaar 2008 - 2009 waren er geen exacte cijfers beschikbaar over het aantal ingeschreven werkstudenten aan de universiteit. Sedert het academiejaar 2009-2010 krijgen studenten de mogelijkheid zich officieel als werkstudent te laten registreren, als zij een officieel attest van tewerkstelling kunnen voorleggen. Als norm voor werkstudenten geldt: minstens 76 uur per maand (of halftijds) werken als werknemer, zelfstandige of in vrij beroep. Verder kunnen ook uitkeringsgerechtigde werklozen, die een opleiding volgen die kadert binnen het door een gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling voorgestelde traject naar werk, zich ook laten registreren als werkstudent. Ook een aantal andere categorieën komen in aanmerking: kunstenaarsstatuut, gewone uitkeringsgerechtigde werkloze, opname van een volledig tijdscrediet met het oog op het volgen van een opleiding, zelfstandig student met een studietoelage van de Vlaamse Gemeenschap, minstens halftijds onbezoldigd werken in het kader van gezinslast of mantelzorg. Een bijkomende voorwaarde is dat werkstudenten ingeschreven zijn met een diplomacontract of een combinatie van examencontract (diplomagericht) en creditcontract. Bovendien moeten ze een initiële opleiding volgen (i.e. geen manama of PAVO).

De registratie zelf verloopt nogal omslachtig: de studenten dienen hun aanvraag online te registreren en het bewijs van tewerkstelling als bijlage toe te voegen of in te leveren bij Centrum WeST. Het verplicht indienen van dit tewerkstellingsbewijs zorgt wellicht voor een grotere rem (dan bijvoorbeeld een verklaring op eer, zoals dit vroeger of elders wordt toegepast). Misschien is ook voor de meeste werkstudenten het onmiddellijke nut van een registratie niet duidelijk. Het voordeel van deze officiële registratie is wel dat we meer achtergrondinformatie krijgen over de aard van de tewerkstelling van de werkstudent. Het geeft uiteraard ook de mogelijkheid om op termijn een objectieve vergelijking te maken tussen de verschillende academiejaren.

Vanaf april 2011 is de administratieve procedure vereenvoudigd: een verklaring op een volstaat bij de online aanvraag tot registratie. In sommige opleidingen leidt dit tot een grote toename van het aantal geregistreerde werkstudenten: bijvoorbeeld bij Rechten van 69 naar 118 werkstudenten.

Tabel 1: Aantal geregistreerde werkstudenten per faculteit 2010-2011

Faculteiten	aantal	%
FBD	6	2
GEN	81	19
IMDO	11	3
IOIW	59	14
L&W	68	16
PSW	57	14
RECH	118	28
TEW	14	3
WET	4	1
Eindtotaal	418	100

Tabel 2: geregistreerde werkstudenten in erkende werkstudententrajecten

Werkstudententrajecten	aantal
Master in de verpleegkunde en vroedkunde	27
Schakelprogramma verpleegkunde en vroedkunde	53
Master in de opleidings- en onderwijswetenschappen	11
Schakelprogramma opleidings- en onderwijswetenschappen	37
Bachelor in de wijsbegeerte (avond)	26
Master in de wijsbegeerte	6
Master in de sociologie	2
Master in het sociaal werk	7
Schakelprogramma sociaal werk	21
Schakelprogramma sociologie	5
Bachelor in de rechten (avondprogramma)	75
Master in de rechten (avondprogramma)	17
Schakelprogramma rechten (avond)	9
Totaal	296

2.2.2 Registratie volgens de normen van de Databank Hoger Onderwijs (DHO)

Om in aanmerking te komen voor de extra financiering gelden strengere criteria: een werkstudent mag nog geen 2-cycli diploma hebben en moet bovendien een werkstudententraject volgen. Enkel op die manier worden zij opgenomen in de Databank Hoger Onderwijs.

Tabel 3: Erkende DHO werkstudenten

Werkstudententrajecten	Aantal
Master in de verpleegkunde en vroedkunde	15
Schakelprogramma verpleegkunde en vroedkunde	48
Master in de opleidings- en onderwijswetenschappen	9
Schakelprogramma opleidings- en onderwijswetenschappen	34
Bachelor in de wijsbegeerte (avond)	23
Master in de wijsbegeerte	3
Master in de sociologie	2
Master in het sociaal werk	4
Schakelprogramma sociaal werk	22
Schakelprogramma sociologie	3
Bachelor in de rechten (avondprogramma)	62
Master in de rechten (avondprogramma)	18
Schakelprogramma rechten (avond)	10
Eindtotaal	253

2.2.3 Perspectieven van registratie voor de volgende jaren

In lijn met het groeiend belang van levenslang leren wil de Universiteit Antwerpen aan werkstudenten in de brede zin meer kansen bieden. Geregistreeerde werkstudenten kunnen gebruik maken van de dienstverlening van Centrum WeST, maar ook faciliteiten aanvragen bij studie- en examenregelingen.

Na intern overleg en naar analogie met de werkwijze van andere universiteiten werd beslist om het effectief inleveren van het bewijs van tewerkstelling vanaf het academiejaar 2011-2012 definitief te vervangen door een verklaring op eer.

3. Planning, activiteiten en evaluatie voor 2010-2011 en perspectieven voor de volgende jaren

In 2009 werkte rector Verschoren zijn actieplannen uit. Binnen het actieplan Levenslang Leren kon het actieplan van Centrum WeST zoals geformuleerd in het beleidsplan voor het Aanmoedigingsfonds, volledig worden geïntegreerd (zie Bijlage 1). We volgen in dit hoofdstuk dan ook grotendeels de actiepunten van het actieplan.

3.1 Het uittekenen en optimaliseren van specifieke werkstudententrajecten (blended learning)

Een belangrijke opdracht van Centrum WeST bestaat erin om opleidingen en docenten te ondersteunen bij het ontwikkelen en verbeteren van echte werkstudententrajecten (zie Bijlage 2). Het avondonderwijs is een voorbeeld van een typisch werkstudententraject, maar ook bijvoorbeeld de opleiding verpleeg- en vroedkunde, die de contacturen concentreert en vermindert en een uitgebreid gamma van zelfstudiepakketten aanbiedt. Centrum WeST ondersteunde in 2010-2011 volgende opleidingen:

1. PARA in de module sociaal recht van de masteropleiding rechten

Volgende opleidingsonderdelen waarvan het studiemateriaal via PARA werd uitgewerkt, werden aangeboden in 2010-2011:

Tabel 4: sociaal recht master rechten

Grondige studie en practicum	Studiepunten	Aantal studenten
Sociale bescherming werknemers	6	4
Individueel arbeidsrecht	6	4
Collectief arbeidsrecht	6	4
Sociale bescherming zelfstandigen	6	4

Aangezien het aantal ingeschreven avondstudenten per opleidingsonderdeel zeer beperkt was, werd het materiaal licht aangepast en werden individuele afspraken met de docenten zelf gemaakt. Enkele van de ingeschreven studenten hebben ook het examen niet afgelegd, waardoor een evaluatie uitvoeren weinig zinvol was.

Er werden gesprekken gevoerd met de verantwoordelijken van de grondige studie en practicum 'recht van de EU: vrij verkeer' over het opnemen van dit opleidingsonderdeel in het pakket. Dit opleidingsonderdeel behoort tot een andere module en de onderzoeksgroep in kwestie bespreekt de mogelijkheden intern.

2. PARA in de PAVO sociaal recht

De PAVO sociaal recht is een opleiding die zich richt tot juristen en niet-juristen die in de beroepspraktijk met sociaal recht geconfronteerd worden. Het studiemateriaal dat binnen PARA werd uitgewerkt en zich leent tot "blended learning" (meer zelfstudie en een gereduceerd aantal contactmomenten), wordt gebruikt binnen deze opleiding. De opleiding loopt over twee academiejaren waarbij telkens drie opleidingsonderdelen worden aangeboden:

Tabel 5: sociaal recht in PAVO

Academiejaar	Opleidingsonderdeel	Studiepunten	Aantal studenten
2009 – 2010	Individueel arbeidsrecht	6	27
	Sociale bescherming werknemers	6	27
	Internationaal en Europees Sociaal recht	3	27
2010 – 2011	Collectief arbeidsrecht	6	28
	Sociale bescherming zelfstandigen	6	28
	Metajuridische reflectie	3	28

Evaluatie en perspectieven

De opleiding ging van start op 1 oktober 2009 met 30 ingeschreven studenten, na 3 maanden bleven er nog 25 studenten over waarvan ongeveer 18 studenten deelnamen aan de contactmomenten en de tussentijdse opdrachten maakten. In oktober 2010 startte het tweede gedeelte van de opleiding. Er waren 9 studenten die het atest behaalden, nadat ze de tweejaarlijkse cyclus gevolgd hadden. Omdat de opleiding in 2011 voor de eerste keer helemaal afgewerkt was, werd er een grondige evaluatie gehouden.

3.1.2 Werkstudententraject Sociaal werk en Sociologie

Planning en resultaten

Vanaf 2006 ontwikkelt de faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen een blended learning traject voor het schakelprogramma en de master sociaal werk en sociologie. In 2010 – 2011 werd dit programma afgerond.

Er werd geen specifiek blended learning traject voor de master voorzien omdat er te weinig masterstudenten waren. Wel voorzagen alle docenten faciliteiten voor deze studenten. Hetzelfde gebeurde met de taalvakken. Centrum WeST ondersteunde de opleiding ook bij diverse info-avonden.

Evaluatie

Het ontwikkelde traject blijkt goed te werken. Studenten appreciëren ten eerste de mogelijkheden die hen geboden worden. Organisatorisch was het moeilijk om exact te weten wie de blended learning cursussen volgden. Noch de afzonderlijke docenten, noch het onderwijssecretariaat, noch Centrum WeST was hiervan volledig op de hoogte. Dat was erg vervelend bv. op momenten dat studenten op de hoogte moesten gebracht worden van een datumwisseling of lokaalverandering. Tegen volgend jaar moet hier een oplossing voor gevonden worden.

3.1.3 TEW - een werkstudententraject in organisatie en management (schakel)

Na de verkennende gesprekken over de ontwikkeling van een werkstudententraject binnen de opleiding organisatie en management, te beginnen met het schakelprogramma, werden de docenten van de opleidingsonderdelen gecontacteerd. Hierbij werden de mogelijkheden om elk opleidingsonderdeel in blended learning aan te bieden, besproken. Uit deze gesprekken bleek dat het project enige tijd 'on hold' zal blijven.

3.1.4 Opleidings- en onderwijswetenschappen

Planning en perspectieven

De planning van Centrum WeST voorziet ook in de ondersteuning van de docenten van de opleiding opleidings- en onderwijswetenschappen. In tegenstelling tot andere opleidingen waarbij Centrum WeST de docenten ondersteunt, is deze opleiding al uitgewerkt als een werkstudententraject. Het

is dus niet de bedoeling om een apart traject te ontwikkelen naast het bestaande traject, maar om docenten te ondersteunen bij het optimaliseren van hun opleidingsonderdeel voor werkstudenten en om ervaringen hierin te delen.

Deze ondersteuning kan gebeuren in functie van de opzet van de cursus, de keuze van didactische werkvormen, technische ondersteuning binnen de elektronische leeromgeving, enz. Voor een drietal opleidingsonderdelen werden verkennende gesprekken gevoerd. Voor wetenschappelijk rapporteren werd verdere ondersteuning geboden, o.a. via het online project Calliope (met dank aan Luuk Van Waes).

Tabel 6: Opleidingsonderdelen binnen opleidings- en onderwijswetenschappen

Opleidingsonderdeel	Studiepunten	Semester
Wetenschappelijk rapporteren	3	1
Sociologische perspectieven	3	2
Kwalitatieve onderzoeksmethoden	6	2

3.1.5 Verpleeg- en vroedkunde

Planning en perspectieven

De planning van Centrum WeST voorzag oorspronkelijk niet in de ondersteuning van de docenten van de opleiding verpleeg- en vroedkunde. In tegenstelling tot andere opleidingen waarbij Centrum WeST de docenten ondersteunt, is deze opleiding wel al uitgewerkt als een werkstudententraject. Het is dus niet de bedoeling om een apart traject te ontwikkelen naast het bestaande traject maar in overleg met de Werkgroep Werken en Studeren werd beslist om ook deze docenten te ondersteunen bij het optimaliseren van hun opleidingsonderdelen voor werkstudenten en om ervaringen hierin te delen. Deze ondersteuning kan gebeuren in functie van de opzet van de cursus, de keuze van didactische werkvormen, technische ondersteuning binnen de elektronische leeromgeving, enz.

Voor een drietal opleidingsonderdelen werden verkennende gesprekken gevoerd.

Tabel 7: Opleidingsonderdelen binnen verpleeg- en vroedkunde

Opleidingsonderdeel	Studiepunten	Semester
MMI 1	5	1
MMI 2	5	2
MMI 3	5	2

3.1.6 Andere

In 2008 zijn de eerste stappen gezet om in de **master milieuwetenschappen** een werkstudententraject te ontwikkelen. Deze plannen liggen even stil omwille van de besprekingen op hoger beleidsniveau tussen Open Universiteit en de VLIR.

3.2 Integratie aanbod Open Universiteit in opleidingen voor werkstudenten

Door bovengenoemde besprekingen zijn er op hoger niveau een aantal beleidsvoorstellen gedaan. Hieruit zijn voorlopig geen verdere initiatieven voortgekomen door gebrek aan financiering.

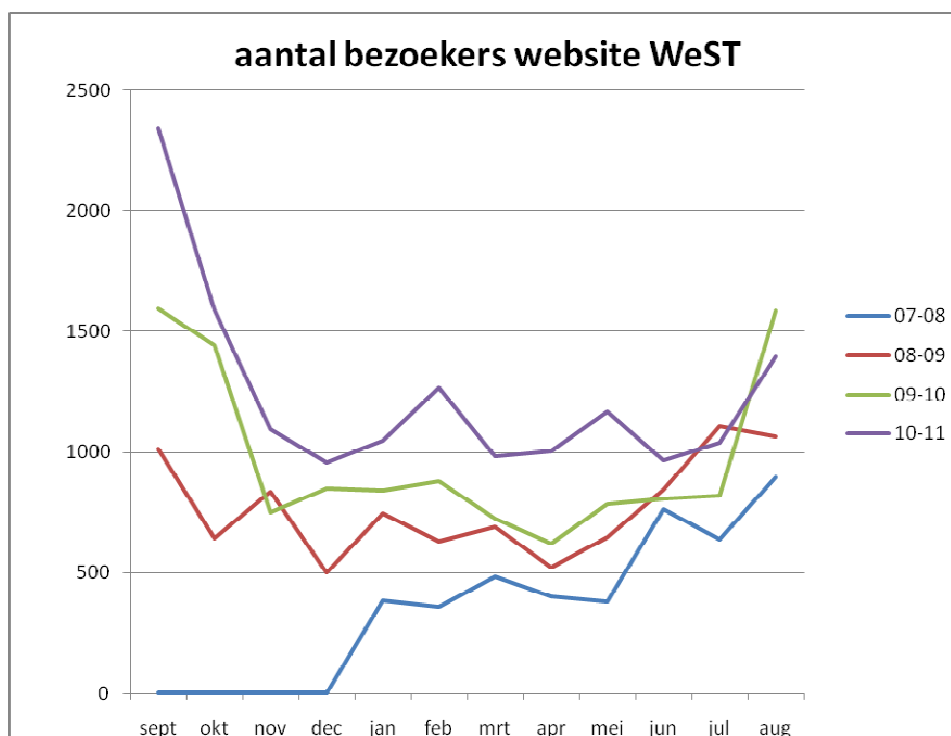
3.3 Ondersteuning van werkende studenten

3.3.1 Website

Resultaten en evaluatie

Eén van de belangrijkste informatiekkanalen is de website van Centrum WeST. Deze wordt regelmatig aangevuld en geüpdatet. Dankzij de dienst Sitestat kunnen we het aantal bezoekers/bezoeken van onze website registreren.

Grafiek 1: Bezoekers website Centrum WeST

Cijfers van Grafiek 1: Bezoekers website Centrum WeST

<i>ac. Jaar</i>	<i>07-08</i>	<i>08-09</i>	<i>09-10</i>	<i>10-11</i>
sept	x	1014	1594	2342
okt	x	645	1445	1590
nov	x	838	752	1096
dec	x	500	850	959
jan	385	746	843	1048
feb	359	632	881	1267
mrt	484	689	726	983
apr	401	523	622	1003
mei	382	647	787	1167
jun	765	845	806	966
jul	639	1109	820	1040
aug	898	1064	1587	1397
Totaal	4313	9252	11713	14858

In 2009 groeide het aantal bezoekers gestaag. Vooral na het uitbrengen van een nieuwsbrief was er een duidelijke stijging te zien. In 2010-2011 was er het hele academiejaar door vrij veel belangstelling voor de informatie op de website, met uiteraard augustus-september-oktober als piekmaanden. De website van WeST is als permanent communicatiekanaal onmisbaar geworden.

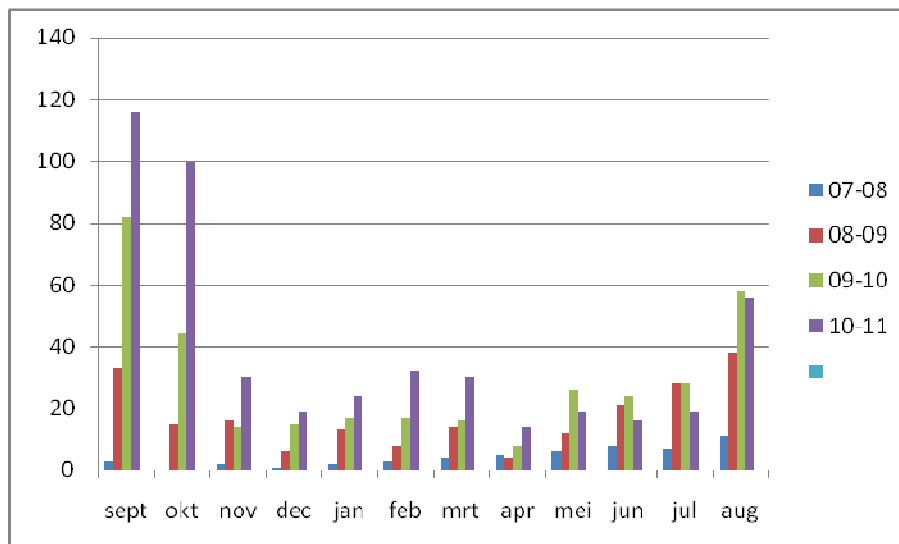
3.3.2 Permanentie en individuele ondersteuning studenten

Resultaten en evaluatie

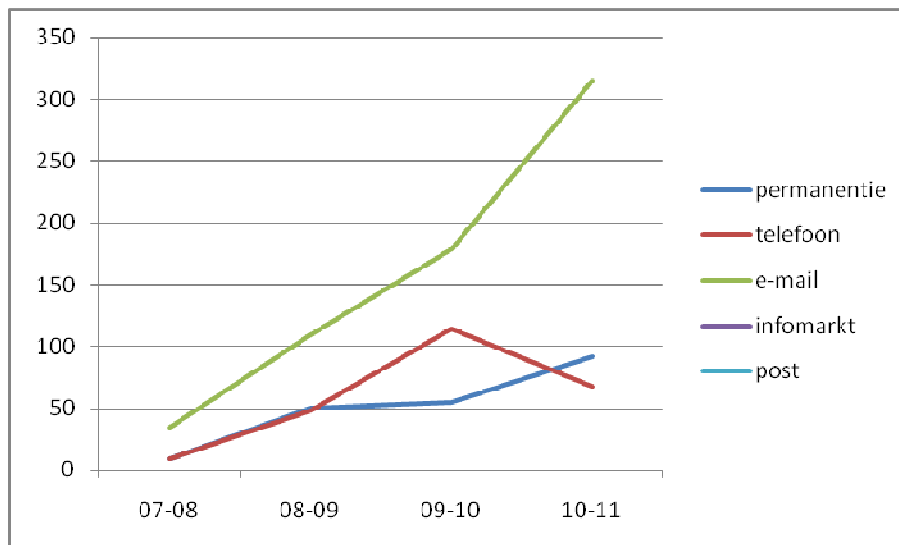
Wat betreft individuele hulpvragen, zet de stijging van de voorbije academiejaren zich door in 2010-2011. Hieruit kunnen we afleiden dat Centrum WeST bekender is geraakt bij de doelgroep, maar ook bij andere universitaire diensten, faculteiten, enz. die doorverwijzen. Uiteraard speelt de laagdrempeligheid van email een zeer grote rol in de toename van het aantal hulpvragen.

Ook nu kan in de maanden september en oktober een duidelijke piek vastgesteld worden. Werkstudenten zijn enkele weken vóór de start van het academiejaar uiteraard volop op zoek naar informatie en antwoorden op hun vragen, maar ook na de start van de lessen blijft bij de werkstudenten een grote interesse om nog in te schrijven.

Grafiek 2: individuele ondersteuning studenten

Grafiek 3: communicatiekanalen voor individuele hulpvragen

3.3.3 Nieuwsbrief

Resultaten en evaluatie

Via de nieuwsbrief brengt Centrum WeST de doelgroep op de hoogte van specifieke informatie voor werkstudenten aan de Universiteit Antwerpen. Vanaf 2010-2011 verschijnt de nieuwsbrief driemaal (ipv tweemaal). Ondertussen zijn er ongeveer 2000 personen die de nieuwsbrief ontvangen.

3.3.4 Brochures, folders en flyers

Resultaten en evaluatie

Ook in 2010-2011 werd in samenwerking met het STIP de brochure 'flexibel studeren' aangepast. Deze brochure blijft standaardinformatie voor werkende studenten. De brochure werd gedrukt op 1500 exemplaren.

Verder besteedt Centrum WeST veel aandacht aan public relations. Zo is het Centrum aanwezig op alle infodagen van de Universiteit, op de Sid-in in Antwerpen en op de extra inschrijvingsmomenten in september. Verder heeft WeST een nieuwe poster (zie Bijlage 3) laten ontwerpen door de Dienst Communicatie en de flyer aangepast. Ook voor de workshops werden folders aangemaakt.

3.3.5 Contactavonden en contactpersonen

Resultaten en evaluatie

In 2010-2011 introduceerde Centrum WeST voor de eerste keer Open Avonden: in het eerste semester als alternatief voor werkstudenten op Studay op 30 september (met 57 inschrijvingen) en nogmaals bij het begin van het tweede semester op 28 februari (met 35 inschrijvingen).

Door het succes van deze contactavonden ontstond het idee om een lijst op te stellen met contactpersonen per opleiding, die zich vrijwillig bij Centrum WeST opgeven om specifieke vragen van (nieuwe) werkstudenten te beantwoorden. Er zitten ondertussen een 35-tal contactpersonen in het bestand met een evenwichtige spreiding over de verschillende opleidingen.

3.3.6 Workshops

In 2010-2011 organiseerde Centrum WeST traditiegetrouw enkele voorbereidende workshops voor de werkstudenten. Voor velen onder hen ligt het studeren al een tijdje achter de rug of scherpen ze graag nog enkele vaardigheden aan voor ze aan de slag gaan. Hiervoor wordt samengewerkt met verschillende diensten van de universiteit. We bieden volgende workshops aan: een bibliotheekintroductie (door medewerkers op de stadscampus), infosessie Blackboard (ism eCampus), kennismaking met Academisch Nederlands (ism Monitoraat op maat), Academic Reading (in overleg met Linguapolis) en Studievaardigheden- en planning (ism Dienst Studentenbegeleiding en OU).

Tabel 8: Workshops 2010-2011

Workshops 2010-2011	Deelnemers
Bibliotheek	32
Blackboard	29
Academisch Nederlands	
Sessie A	13
Sessie B	14
Academic Reading	
Introsessies	17
vervolgssessies	17
Studievaardigheden	5

3.3.7 Boekenservice

Ook in 2010-2011 werd aan de werkstudenten de mogelijkheid gegeven hun boekbestellingen na de werkuren af te halen bij Centrum WeST. De regeling van de voorbije jaren in samenwerking met Acco en Universitas bleef behouden. Een twingtigtal studenten maken gebruik van deze boekenservice.

Tabel 9: Boekenservice

2007-2008	geen gegevens
2008-2009	24
2009-2010	20
2010-2011	21

3.4 Interne en externe belangenbehartiging van werkende studenten

3.4.1 Aandachtsbeleid naar universitaire diensten

Registratie van werkstudenten

In 2009 is er hard gewerkt aan een zogenaamd 'statuut' voor werkstudenten. Het leek niet opportuun om de werkstudent een echt apart statuut te geven, zoals voor bv. topsportstudenten. Dat zou op termijn voor de faculteiten te belastend kunnen zijn. Daarom besloot men om de werkstudent de kans te geven zich als dusdanig te laten registreren. Deze mogelijkheid werd opgenomen in het OER en verder gespecificeerd in de inschrijvingsprocedure. De mogelijkheid tot aparte registratie is in principe een goede zaak voor de werkstudent. Op die manier krijgt hij een eigen plek in het universitaire bestel.

Erkenning van werkstudententrajecten

In 2008 werd er vanuit de Universiteit Antwerpen een aanvraag tot erkenning van werkstudententrajecten ingediend voor de avondopleiding bachelor en master rechten en de avondopleiding bachelor en master wijsbegeerte. Deze aanvraag gebeurde ook voor de opleidingen in blended learning bij de schakelprogramma's en masters verpleeg- en vroedkunde, opleidings- en onderwijswetenschappen, sociologie en sociaal werk.

Begin januari 2009 liet men weten dat al de opleidingen voorlopig erkend zouden worden, maar dat de regeringscommissaris in de loop van het jaar zou nagaan of de trajecten inderdaad aan de criteria voor werkstudenten voldeden. In juni kregen we dan ook bezoek van mevr. Inge Willems. Deze ontmoeting leidde tot een zeer lovend rapport over de inspanningen die de Universiteit Antwerpen doet voor werkstudenten.

Ondertussen loopt er op VLIR niveau een discussie over de interpretatie van het financieringsdecreet wat betreft werkstudenten.

Er ligt een voorstel op tafel om, in samenwerking met de studiecetra Open Universiteit, blended learning trajecten te stimuleren. Universiteiten zouden beloond kunnen worden voor het effectief uitwerken van werkstudententrajecten in plaats van voor individuele werkstudenten in deze trajecten waarvan het statuut elk jaar opnieuw door de student bewezen moet worden. Hiervoor zou extra financiering gegeven worden.

Erkenning van werkstudenten in het kader van betaald educatief verlof.

De wetgever is vrij onduidelijk over de opleidingen die in aanmerking komen voor betaald educatief verlof. Enerzijds komen enkel avondopleidingen in aanmerking (waarvan men toch zou zeggen dat precies dan de meeste werkstudenten aanwezig kunnen zijn in de colleges), anderzijds is het aantal uren dat men reëel in de les aanwezig is belangrijk voor het bepalen van de uren betaald educatief verlof waarop men recht heeft. In die zin vallen moderne didactische werkvormen als blended learning, zelfstudie, afstandsonderwijs en de masterproef uit de boot. Veel beter zou men iemand betaald educatief verlof geven in functie van het aantal studiepunten dat men opneemt. In 2010-2011 hebben we herhaaldelijk contact gezocht met de federale overheidsdienst. Centrum WeST organiseerde op 20 mei 2011 een vergadering met de betrokken centrale diensten van de UA, alle onderwijssecretariaten en de vertegenwoordigster van de FOD Werk België over de knelpunten rond het betaald educatief verlof. Voor de meeste onderwijssecretariaten van de diverse faculteiten is het nu duidelijker hoe zij moeten handelen. Ook SisA helpt hierin. Een opleiding die niet in aanmerking komt voor BEV, komt niet meer uit de computer voor desbetreffende student. Het is wel omslachtig dat elke student nu per les zelf naar de docent moet stappen om te laten aftekenen dat hij/zij aanwezig was.

Ondertussen weten we van minstens 2 opleidingen dat zij geïnteresseerd zijn in een erkenning via een paritair comité (FBD en milieuwetenschappen). Daar zal in de loop van het komend academiejaar dan ook werk van gemaakt worden.

3.4.2 Werkstudenten vertegenwoordigd in beleidsorganen Universiteit Antwerpen

Op dit ogenblik zijn er officieel 3 werkstudenten die lid zijn van de werkgroep werkend studeren.

Verder is Centrum WeST, als vertegenwoordiger van de werkstudenten, lid van volgende overlegorganen:

- Cel gelijke kansen
- Stuurgroep gelijke kansen
- Stafvergadering departement Onderwijs
- Operationeel overleg studietrajectbegeleiders (occasioneel)
- Adviesraad monitoraat op maat

3.4.3 Samenwerking met externe partners

Naar aanleiding van de discussie op VLIR niveau wat betreft samenwerking met de studiecentra Open Universiteit, heeft Centrum WeST vanaf 2009 vooral contact gehad met Open Universiteit, zowel het studiecentrum in Antwerpen als met een afvaardiging van Open Universiteit Nederland.

Op 21 maart 2011 had er op initiatief van Centrum WeST een overleg plaats met het CVO Antwerpen Zuid. De bedoeling was enerzijds uitwisseling van kennis op het vlak van blended learning en anderzijds verdere samenwerking om het zalmeffect te versterken via de hogescholen.

Er werd ook samengewerkt met de VUB en de KUL in functie van de studiedag rond levenslang leren van het departement Onderwijs en Vorming (Brussel, 4 oktober 2010). Centrum WeST bracht twee presentaties: *“Financiële stimuli voor werkenden en werkgevers”* en *“L³: de driehoeksverhouding van de werkstudent”*.

3.4.4 Samenwerking met internationale partners:

SIRUS-project van de EUA (European University Association)

De Universiteit Antwerpen was gastheer van het vierde seminarie van het EUA-SIRUS project (= Engaging in Lifelong learning: Shaping Inclusive and Responsive University Strategies) op 24 en 25 januari 2011. Centrum WeST leverde een actieve bijdrage aan de paneldiscussie rond *“Major challenges encountered by LLL working students”*. Aansluitend was Centrum WeST ook vertegenwoordigd op het SIRUS slotcongres in Southampton (UK) op 31 augustus en 1 september 2011.

3.5 Duurzame verankering in de universitaire structuren

Tot en met circa 2012 zal Centrum WeST gefinancierd worden door de externe middelen van het Aanmoedigingsfonds. Met het oog op een verlenging van de overeenkomst werden via de Cel gelijke kansen een aantal mogelijkheden voor nieuwe initiatieven voorgesteld. Verderzetting van de financiering door het Aanmoedigingsfonds tot en met 2012 betekent dat het Centrum niet eerder zal opgenomen worden in de reguliere begroting van de universiteit. Het is wel zo dat Centrum WeST zeer regelmatig geconsulteerd wordt door de beleidsmakers van de universiteit en hiervoor relevant beleidsvoorbereidend werk levert.

4. Personeel

4.1 Medewerkers

In augustus 2010 is Centrum WeST het academiejaar gestart met 1 voltijdse medewerker (Stefanie De Pelsmaeker) en twee deeltijdse medewerkers (Miek Rijsbosch en Sabine De Vriendt). Vanaf januari 2011 draaide het Centrum de facto zonder voltijdse kracht: Saskia Van Den Bogaert werd immers in dienst genomen ter vervanging van Stefanie De Pelsmaeker, maar was tot het einde van het academiejaar in ziekteverlof zonder adequate vervanging. Als tijdelijke oplossing werd in juni en juli gewerkt met een jobstudent (Fallon Bwatu Mbuyi). Eind augustus nam Kim De Roover de vervanging van Saskia Van Den Bogaert op zich.

4.2 Bijscholing en vorming

De medewerkers namen in 2010-2011 deel aan volgende opleidingen, bijscholingen en congressen:

Tabel 10: Bijscholing en vorming medewerkers Centrum WeST

		Stefanie in dienst tot 31/12/11	Miek	Sabine
04/10/2010	Studiedag: "Welke rol kan het Vlaams HO spelen bij LLL voor werkenden en werkzoekenden?" Brussel, Dept. Onderwijs en Vorming	x	x	x
28/10/2010	Studiedag: "Leerstijlen volwassenen" Hogeschool Brugge Kortrijk		x	

16/11/2010	Conferentie: <i>"New Trends on Adult Education"</i> Brussel, Europees Parlement			x
20/12/2010	Bijscholing: <i>"Beroepsgeheim voor trajectbegeleiders"</i> Antwerpen, UA			x
14/01/2011	Studiedag: <i>"Gelijke kansen"</i> Brussel		x	
19/01/2011	Bijscholing: <i>"Leerkrediet"</i> Antwerpen, UA		x	x
09/02/2011	Studiedag: <i>"Nieuwe media, beter onderwijs?"</i> UFO, Universiteit Gent		x	x
25/02/2010	SIRUS Internationaal Congres over LLL, Antwerpen, UA		x	x
01/03/2011	Bijscholing ELO (Blackboard: werken met groepen) Antwerpen, e-Campus		x	x
15/03/2011	Bijscholing ELO (Blackboard: werken met opdrachten) Antwerpen, e-Campus		x	x
24/03/2011	Bijscholing ELO (Blackboard: werken met video) Antwerpen, e-Campus			x
30/03/2011	Bijscholing ELO (Blackboard: werken met het Grade Centre) Antwerpen, e-Campus			x
28/04/2011	Bijscholing ELO (Blackboard: online evalueren) Antwerpen, e-Campus			x
04/05/2011	Bijscholing: <i>"Draaitabellen Excel"</i> Antwerpen, UA		x	
17/05/2011 18/05/2011	Congres <i>"Toetsen in het Hoger Onderwijs"</i> Eindhoven			x
31/08/2011 01/09/2011	Congres SIRUS: <i>"The Engaged University"</i> Southampton, EUA			x

5. Besluit

Het groeiend belang van levenslang leren wordt duidelijk weerspiegeld in het stijgend aantal geregistreerde werkstudenten aan de Universiteit Antwerpen. Centrum WeST breidde zijn werking dus ook verder uit op basis van de grotere bekendheid bij studenten, faculteiten en bij de andere universitaire diensten. Het succes van de werkstudententrajecten is zeker ook een stimulans om te blijven inzetten op de verdere uitbouw van deze specifieke programma's. Blended Learning kan hierbij inspelen op de nood bij werkstudenten aan meer flexibilisering. Het principe van "anytime anywhere" kent natuurlijk grenzen binnen de organisatorische context van de universiteit. Ook op het ruimere beleidsniveau moet dringend gewerkt worden aan een betere wettelijke omkadering om het universitair parcours van de werkstudenten te optimaliseren en het studiesucces van deze doelgroep te verhogen.

6. Bijlagen

1. Actieplan rector Verschoren (zie volgende bladzijden)
2. Gefaseerde planning blended learning WeST
3. Poster WeST

Activiteiten	Beoogde resultaten	Tijdspad
	Blended learning in:	

1. Actieplan rector Verschoren

Activiteit 1: uittekenen en optimaliseren van specifieke trajecten van werkende studenten	<ol style="list-style-type: none"> 1. schakel en master Sociaal werk en Sociologie 2. avondopleiding module Sociaal recht 3. verkorte bach. PSW + modules SEW 4. avondopleiding recht: basis OOD's 5. service onderwijs OOW 6. schakel Organisatie en management TEW 7. basis OOD's TEW 8. master milieuwetenschappen 9. schakel taal- en letterkunde 10. Service onderwijs verpleeg en vroedkunde 	<p>2008 -2011</p> <p>2008-2011</p> <p>2010-2011</p> <p>2011-2012</p> <p>2009-2011</p> <p>2010-2012</p> <p>2010-2012</p> <p>2011-2013</p> <p>2011-2013</p> <p>2011-2013</p>
Activiteit 2: ondersteuning van werkende studenten	<ol style="list-style-type: none"> 1. informatieve website 2. permanentie en individuele ondersteuning werkstudenten. 3. interactieve nieuwsbrief 4. brochure voor werkstudenten 5. pr: materiaal, aanwezigheid infomomenten 6. aanbod diverse voorbereidende vormingssessies 7. cursusdepot 8. interactief forum 	<p>v.a. 2008</p> <p>v.a. 2008</p> <p>v.a. 2010</p> <p>v.a. 2008</p> <p>v.a. 2008</p> <p>v.a. 2008</p> <p>v.a. 2008</p> <p>v.a. 2010</p>
Activiteit 3: interne en externe belangenbehartiging van werkende studenten	<ol style="list-style-type: none"> 1. universitaire diensten houden rekening met werkende studenten 2. rapport enquête huidige werkstudenten 3. werkstudenten zijn vertegenwoordigd in de diverse beleidsorganen van de Universiteit Antwerpen 4. samenwerkingsverbanden met externe partners 	<p>v.a. 2008</p> <p>2008</p> <p>2008-2013</p> <p>2008-2013</p>
Activiteit 4: Oprichting en consolidering Centrum West (Centrum voor Werken en Studeren)	<p>een aanspreekpunt en ondersteuning voor werkstudenten met een structurele inbedding in het universitaire kader</p>	<p>2010-2013</p>
Activiteit 5: Integratie van cursussen aangeboden door Open Universiteit in de programma's van de werkstudenten	<ol style="list-style-type: none"> 1. akkoord tussen de Ou en de Vlaamse universiteiten over bijkomende academische diploma's en de uitwisseling van cursussen 2. ontwikkeling van een programma voor Rechten 3. introductie van 1. en 2. In andere programma's (vb. Milieuwetenschappen) 	<p>2009-2010</p> <p>2010-2013</p> <p>2011-2013</p>

2. Gefaseerde planning blended learning WeST

	2010-2011	2011-2012	2012-2013
verkorte bachelor PSW/SEW		30 sp	
schakel en master sociaal werk	faciliteiten master	faciliteiten master	
Rechten: PAVO sociaal recht	2 OOD: 9 sp		
Rechten: aanvullend programma + OU		max 60sp*	
V&V: blended learning	15 sp	15 sp	
OOW: vernieuwing OOD	6 sp	6 sp	
TEW: schakel organisatie en management		20 sp	20 sp
TEW: verkorte bachelor organisatie en management		15 sp	15 sp
master milieuwetenschappen		15 sp	15 sp
schakel taal- en letterkunde	30 sp	10 sp + 60 sp	50 sp
* wordt apart iemand voor aangeworven, is niet in taakbelasting WeST opgenomen.			

3. Poster WeST

Centrum WeST

Centrum voor Werken en Studeren

Werken en studeren is best een pittige combinatie en het vraagt heel wat inzet en doorzettingsvermogen. Wij geven werkstudenten en docenten alvast een duwtje in de rug!

Wij bieden

- Informatie en persoonlijk advies over de combinatie van werken en studeren aan de Universiteit Antwerpen
- Ondersteuning van faculteiten met speciale werkstudententrajecten
- Voorbereidende workshops zoals studievaardigheden, bibliotheekintroductie, academisch Engels...
- Een boekenservice waar je ook na de kantooruren terecht kan
- Website en nieuwsbrief voor werkstudenten

Centrum WeST
Centrum voor Werken en Studeren
Blindestraat 14 (lokaal BL14.002)
2000 Antwerpen
T +32 3 265 49 24 of +32 3 265 49 27
centrumwest@ua.ac.be - www.ua.ac.be/west

lerenisleven.be

CENTRUM
WeST
WERKEN & STUDEREN

 **Universiteit
Antwerpen**